

Artikel och dokument om Fidel Castros hållning till händelserna i Libyen

Innehåll

Peter Widén: Castro och Libyen	1
Castro: NATO planerar att ockupera Libyen	3
Castro: Cynismens makabra dans	5

Peter Widén: Castro och Libyen

Fidel Castro har i den kubanska tidningen *Granma* publicerat sin reflexioner över händelserna i Libyen.¹ Hans slutsats är att man måste stå på Gaddafi-regimens sida. Hans argument är att imperialismen planerar att ta de libyska oljefälten. Och att detta är det primära.

Mig påminner Fidels text om ett annat fatalt felaktigt ställningstagande som Fidel gjort. Jag tänker på hans stöd till Warszawa-paktens intåg i Tjeckoslovakien 1968. Liksom nu var den texten analyserande och resonerande. Inte något jublande stöd. Men lika felaktigt och faktiskt med samma grundfel. Fidel såg faran för kapitalismens återupprättande i Tjeckoslovakien som huvudfaran och därmed imperialismens framsteg i Östeuropa. Vi vet att sanningen var den motsatta. det som hade kunnat rädda socialismens framtid i Östeuropa var en fortsatt demokratiseringsprocess. Vi hade kunnat haft ett demokratiskt socialistiskt Tjeckoslovakien mitt i Europa samtidigt som vänstervågen sköljde över Västeuropa. Med den sovjetledda invasionen gick sista tåget. Kommunistpartiet med Dubcek som ordförande hade under hela 1968 stärkt sina positioner. Efter invasionen tappade folket visioner. Cynism och illusioner om väst breddade ut sej. När stalinismen kollapsade fanns inget starkt socialistiskt alternativ i Tjeckoslovakien. Jag säger inte att ett annat ställningstagande från det kubanska ledarskapets sida hade kunnat förhindra kapitalismens triumf. Men om Castro stött Dubcek och den socialistiskt demokratiska processen hade det utan tvekan gjort ett intryck och förbättrat läget för den socialistiska saken enormt. Castro trodde att invasionen hur beklaglig den än var, var nödvändig. Sanningen var den motsatta. Invasionen och ockupationen ledde till den socialistiska visionens nederlag och till kapitalismens återupprättande. Alla dessa partier som Castro hade illusioner om som situationens räddare augusti 1968 var nedlusat av opportunisterna som utan problem gick över till kapitalismens sida 1990.²

Jag hävdar att Fidel faller i samma fälla igen. När man ser en process som upproret i Libyen eller det socialistiska demokratiseringsförsöket i Tjeckoslovakien måste man först se till vilka motsättningar och faktorer i landet som driver fram händelseförloppet. Detta är elementär marxism. Världens kapitalister hittade inte på Pragvåren och inte upproret i Libyen. Självklart förhåller sej imperialismen till det som händer och försöker säkra sina intressen. Men det är inte orsaken till händelserna.

Efter 11:e september kapitulerade Gaddafi politiskt till imperialistmakterna och välkomnades in i värmen. Någon ändring av hans repressiva inrikespolitik krävdes inte. Han omfamnade Berlusconi i kampen mot de desperata flyktingarna. 70% av Libyens oljeproduktion går till Västeuropa. Castros teori om att väst planerade en invasion för att säkra oljefälten är helt befängd. Det är inte omöjligt att det nu utarbetas planer på en ockupation av oljefälten. Detta p.g.a. att Gaddafi kan förlora kontrollen. Ett scenario med islamister eller vänsterradikala som kan behärska källorna är det verkliga hotet som det uppfattas i Rom, Washington, London, Stockholm etc.. En ren förstörelse av källorna utförd av en Gaddafi som en sista present innan

¹ Den här kommenterade Castro-betraktelsen över Libyen finns nedan i svensk översättning, tillsammans med de reflexioner kring samma fråga som Castro gjorde dagen efter.

² I dokumentinsamlingen [Om Tjeckoslovakien 1968](#) ingår ett bl. a. ett längre utdrag ur Castros tal till stöd för ockupationen av Tjeckoslovakien och ett kritiskt uttalande om detta från Fjärde Internationalens sekretariat.

han försvinner från jordelivet är inte heller otänkbart och kan vara en källa till invasionsplaner.

Hur ska man förklara Fidels tänkande? Låt mej berätta en historia från danska vänster-socialisternas kongress 1987. Jag var gästande representant för vårt parti. På kvällens fest hamnade jag bredvid en ung kille som visade sej vara Kubas kulturattaché. Vi kom att tala om läget i Östeuropa (vi satt framför en affisch som försvarade Peter Uhl, trotskist och politisk fånge i Tjeckoslovakien). Han förklarade att vi europeiska trotskister hade mycket bättre kunskap om Östeuropa och stalinismen än vad de kubanska kommunisterna hade. Han berättade att han levt i samtliga östeuropeiska länder och att det var fruktansvärt, värst var Rumänien. ”Som i Chile” kommer jag ihåg att han sa. Minst dåligt var DDR, ”där mötte jag aldrig rasism som i de andra länderna”.

”Vi kubaner är tredje-världen-revolutionärer” sa han. ”Ni trotskister förstår stalinismen mycket bättre än vi”. Han poängterade att han såg trotskismen som en revolutionär tendens och uppmanade mej att se till att vårt parti tog kontakt med kubanska ambassaden i Stockholm för att diskutera detta.

Vår partistyrelse skickade ett brev men vi fick aldrig svar.

Jag tror att det är så här man måste se Fidels tänkande. Han drivs av en kärlek till tredje-världens lidande massor. Han har verkligen sett imperialismens effekter. Denna tredjevärlden ideologi leder ibland till storslagna initiativ. Hjälpen till Angola till exempel. Men den ledde också till stödet till Mengistu i Etiopien. Överhuvudtaget frapperas man av bristen på klassanalys. Att vara kritisk mot USA-imperialismen verkar vara inträdesbiljetten. Ta Gaddafi till exempel. Naturligtvis kunde ingen riktigt veta hur den libyska revolutionen skulle utvecklas. Det är inte fel att ha en dialog med regimer och rörelser som kan ha potentialen att radikaliseras. Det är inte heller fel att försvara länder i tredje världen mot imperialistiska angrepp. Till exempel Abessinien när Italien öppnade krig och tog landet på trettioalet. Det fanns människor inom vänstern som mistyckte och hänvisade till Haile Selassie som slavägande kejsare. Han var det men ändå måste man försvara landet mot Mussolinis ”moderniserande” ockupation. Det var rätt att gå emot USA:s invasion av Nordkorea 1950. Det var rätt att fördöma Reagans bombningar av Libyen på 80-talet. Dessa attacker var en del av imperialismens offensiv mot alla som inte underkastade sej. Men detta leder inte till ett politiskt stöd – Gaddafi-regimen var redan oerhört repressiv. Dess ”antiimperialism” en pose. Efter 2001 har Gaddafi varit allierad med imperialismen.

Mot denna regim ser vi idag en revolution. Precis som i Tunisien och Egypten kommer borgarklassen och det internationella kapitalet att försöka komma in i processen och försöka förhindra dess radikalisering. USA-senatorer för idag samtal i Tunisien. Hur allt kommer att utveckla sej är ovisst. Imperialismen är jättestark. Kom ihåg hur arbetarrevolten i Polen oskadliggjordes.

Socialister i hela världen måste nogsamt studera situationen och erbjuda (inte diktera!!) hjälp. I det läget går Castro ut och hamnar i praktiken på kontrarevolutionens sida. Redan ylar den borgerliga pressen i skadeglädje.

När Gaddafi har fallit (förhoppningsvis så snart som möjligt!), vilken trovärdighet har Kuba som inspiration då? Från Tahrir-torget såg jag en ung egyptisk kille draperad i Kubas flagga. Kommer vi att få se libyska ungdomar med kubanska fanor? Efter detta, inte en chans! Kanske lämnar den egyptiska killen också flaggan hemma i fortsättningen.

Imperialismen har fått en present. Det är oerhört tragiskt.

Tillägg till min första text.

Idag, den 25 februari, dagen efter att jag skrev min första text skulle jag vilja göra följande tillägg.

I dag ska NATO-ledningen träffas och diskutera eventuella aktioner. Det råder ingen tvekan om att krafter inom USA skulle vilja utnyttja krisen för att ta kontroll över oljekällorna. Jag skrev redan i den förra texten att detta är en möjlighet. Detta innebär tyvärr inte att Castros text blir mer acceptabel. Problemet med hans skrivning är att han gör hotet om invasion till själva huvudfrågan. Han tar inte ställning för revolutionärerna och upproret. Läs de sista avsnitten i Castros första artikel.

Frågan om möjlig invasion diskuterades idag på Al Jazeera. En libysk demokratisk aktivist förklarade att han såg en västinvasion som ett möjligt scenario och att det var viktigt att libyerna hann störta Gaddafi själva så att USA och Europa inte hinner utnyttja situationen.

Det är den attityden som Castro också borde haft. Gärna varna för NATO-intervention, men först och främst stöda upproret.

Att hävda att USA och dess allierade skulle planerat en invasion sen långt tillbaka är ren konspirationsteori. Gaddafi levererade oljan och stoppade flyktingvägen av afrikaner över Medelhavet. Han fängslade och torterade islamister. Imperialismen var nöjd med honom.

Att notera är att Gaddafi och hans son presenterat en helt annan förklaring till upproret. Enligt dem har Al Qaida hjärntvättat ungdomar och gett dem knark. Hans son varnade i sitt första tal för att väst aldrig skulle acceptera islamistiskt inflytande och just därför kommer att invadera.

Sanningen är att Al Qaida försvagats enormt av folkupproren. Al Jazeera citerade idag Bin Laden som ska sagt i ett meddelande att organisationen ska sluta med attacker mot civila. Oerhört positivt var demonstrationerna i Bagdad idag där Shia och Sunni-muslimer marscherade tillsammans för sociala krav och mot korruption. Dessa demonstrationer förekom i flera irakiska städer. Polis sköt ihjäl flera demonstranter. Så mycket för den ”demokratiska” västuppbäckade regimen.

Vi ser en ny situation växa fram. Massorna träder in på scenen. Kuba skulle kunnat spela en stor roll som inspiration men verkar spela bort korten.

Peter Widén

Castro: NATO planerar att ockupera Libyen

Fidel Castro Ruz 22 februari 2011 [”El plan de la OTAN es ocupar Libia”]

Olja har den blivit viktigaste rikedomerna i händerna på de stora transnationella Yankee-företagen. Genom denna energikälla fick de ett instrument som betydligt stärkte deras politiska makt i världen. Det var deras främsta vapen när de beslutade att enkelt likvidera den kubanska revolutionen så snart som de första rättvisa och suveräna lagarna stiftades i vårt hemland: beröva oss olja.

Dagens civilisation utvecklades på basis av denna energikälla. Venezuela var den nation på detta halvklod som fick betala det högsta priset. Förenta staterna lade beslag på de enorma oljefält som Moder Natur hade skänkt detta systerland.

Efter det senaste världskriget började man utvinna stora mängder olja från oljekällorna i Iran, liksom de i Saudiarabien, Irak och de arabiska länder som omger dem. Dessa blev de viktigaste leverantörerna. Världens oljekonsumtion ökade stegvis till den fantastiska siffran c:a 80 miljoner fat per dag, inklusive det som utvinns på Förenta staternas territorium, till vilket senare fogades gas, vattenkraft och kärnkraft. Fram till början av nittonhundratalet hade kol

varit den grundläggande energikällan som möjliggjorde den industriella utvecklingen, innan man producerade miljarder bilar och motorer som konsumerar flytande bränsle.

Slöseriet med olja och gas är förknippat med en av de största tragedierna som håller på att drabba mänskligheten, och som inte på långa vägar är löst: klimatförändringarna.

När vår revolution segrade, var ännu inte Algeriet, Libyen och Egypten oljeproducenter och en stor del av det rikliga oljereserverna i Saudiarabien, Irak, Iran och Förenade Arabemiraten var fortfarande oupptäckta.

I december 1951 blir Libyen det första afrikanska land som uppnådde sin självständighet efter Andra världskriget, under vilket dess territorium hade varit skådeplats för viktiga strider mellan tyska och brittiska trupper, som gav ära och berömmelse åt generalerna Erwin Rommel och Bernard L. Montgomery.

Nittiofem procent av landets territorium består av öken. Tekniken möjliggjorde upptäckten av viktiga oljekällor med lätt olja av utmärkt kvalitet som idag ger en miljon 800 tusen fat per dag, tillsammans med rikliga naturgasfyndigheter. Sådana rikedomar gjorde det möjligt att uppnå en förväntad livslängd på nästan 75 år och den högsta inkomsten per capita i Afrika. Dess hårda öken täcker en enorm sjö av fossila vatten, motsvarande mer än tre gånger Kubas landareal, vilket har gjort det möjligt att bygga ett brett nätverk av färskvattenrörledningar som sträcker sig över hela landet.

Libyen, som hade en miljon invånare när den uppnådde sitt oberoende, har idag drygt 6 miljoner.

Den libyska revolutionen ägde rum i september månad 1969. Dess främsta ledare var Muammar al-Gaddafi, en militär av beduinursprung som tidigt i sin ungdom inspirerades av den egyptiska ledaren Gamal Abdel Nassers idéer. Många av hans beslut har otvivelaktigt samband med de förändringar som gjordes när, som i Egypten, en svag och korrupt monarki störtades i Libyen.

Landets invånare har urgamla krigartraditioner. Det sägs att de gamla libyerna ingick i Hannibals armé när denne var nära att förstöra det antika Rom med trupper som korsade Alperna.

Man kan hålla med Gaddafi eller inte. Världen har översvämmats av alla slags nyheter, särskilt via massmedia. Man måste vänta ett tag för att kunna avgöra vad som är sanning och vad som är lögn, eller en blandning av alla slags uppgifter mitt i det kaos som föreligger i Libyen. Något som för mig står helt klart är att USA:s regering inte bryr sig det minsta om freden i Libyen och inte kommer att tveka att ge NATO ordern att invadera detta rika land, kanske inom några timmar eller några få dagar.

De som med förrädiska avsikter uppfann lögnen att Gaddafi var på väg till Venezuela, precis som de gjorde igår eftermiddag på söndagen den 20 februari, fick idag ett passande svar från utrikesministern Nicolás Maduro, när han ordagrant uppgav att han ”hoppades att det libyska folket, vid utövandet av sin suveränitet, skulle finna en fredlig lösning på sina svårigheter, som kunde bevara det libyska folkets och nationens integritet, utan inblandning av imperialismen ... ”

För min del kan jag inte föreställa mig att Libyens ledare skulle överge sitt land och undandra sig det ansvar som åligger honom, vare sig nyheterna är helt eller bara delvis sanna.

En hederlig människa är alltid emot varje orättvisa som begås mot varje annat folk i världen, och den värsta orätten, i detta ögonblick, det skulle vara att förbli tyst inför det brott som NATO är i färd med att begå mot folket i Libyen.

Ledningen för denna krigiska organisation drivs att göra det. Vi måste fördöma det.

Övers (från spanska): *Martin Fahlgren*

Castro: Cynismens makabra dans

Fidel Castro Ruz, 23 februari 2011 [”Danza macabra de cinismo”]

Den politik för utplundring som USA och dess NATO-allierade tillämpat på Mellanöstern har hamnat i kris, oundvikligen utlöst av de höga vetepiserna. De drabbade i särskilt hög grad arabländerna där - trots deras enorma oljetillgångar - vattenbrist, ökenområden och allmänt utbredd fattigdom står i bjärt kontrast mot de väldiga vinster från oljeutvinningen som de privilegierade skikten lagt beslag på.

Medan livsmedelspriserna tredubblas stiger ett aristokratiskt fåtals finans- och fastighetstillgångar till tusentals miljarder US-dollar.

Arabvärlden och dess muslimska kultur och tro har också förnedrats av att de statsbildningar, som med eld och svärd tvingades fram ur kolonialväldet, inte har kunnat leva upp till de grundläggande krav som drev fram dem. Efter andra världskriget skapade segrarmakterna FN och drev igenom sina villkor för världshandeln och ekonomin.

Tack vare Mubaraks förräderi i Camp David fråntogs den arabiska palestinska staten alla möjligheter att existera. Trots FNs beslut i november 1947 förvandlades Israel till en stark kärnvapenmakt allierad med USA och NATO.

USAs militärindustriella komplex har varje år försett både Israel, och de arabstater som tvingats till underkastelse och förnedring, med tusentals miljarder US-dollar.

Nu har anden sluppit ur flaskan och NATO vet inte hur den ska kunna kontrolleras igen.

De kommer att försöka få ut så mycket de kan av den förfärliga händelseutvecklingen i Libyen. Ingen kan för ögonblicket veta vad som händer där. Alla möjliga siffror och versioner, till och med de mest otänkbara, har lanserats av imperiets massmedier och skapat kaos och vilsenhet.

Det är dock uppenbart att ett inbördeskrig pågår i Libyen. Varför och hur har de brutit ut? Vilka kommer att få lida av följderna? Nyhetsbyrån Reuters återgav den japanska Nomurabankens bedömning, att oljepriset kan spränga vilket tak som helst:

”Om Libyens och Algeriets oljeutvinning stängs av skulle priserna kunna stiga till över 220 US-dollar fatet och OPECs lager skulle minska med 2,1 miljoner fat per dag, ungefär som under Gulf-kriget då priset steg till 147 US-dollar 2008”, enligt ett uttalande från banken.

Vilka skulle idag kunna betala sådana priser? Vilka skulle följderna bli mitt under en livsmedelskris?

NATOs främsta ledare är upphetsade. Storbritanniens statsminister David Cameron ”erkände i ett tal i Kuwait att det var ett misstag av västmakterna att stödja icke demokratiska regimer i arabvärlden.” Han borde lyckönskas för sin uppriktighet.

Hans franska kollega Nicolas Sarkozy förklarade: ”Det långvariga och brutala förtrycket av den libyska civilbefolkningen är avskyvärt.”

Italiens utrikesminister Franco Frattini sa att ”trovärdiga siffror talar om tusen döda i Tripoli (...) denna tragiska siffra skulle innebära ett blodbad.”

Hilary Clinton förklarade: ”... blodbadet är fullständigt oacceptabelt och måste stoppas.”

Ban Ki-moon talade: "Våldsanvändningen i landet är absolut oacceptabel" ... "Säkerhetsrådet kommer att handla i enlighet med internationella gemenskapens beslut" ... "Vi överväger flera alternativ".

Det Ban Ki-moon egentligen avvaktar är vad Obama har att säga.

Och onsdag eftermiddag talade USAs president och sa att utrikesministern skulle resa till Europa för att med sina NATO-allierade komma överens om åtgärder. Hans min uttryckte tillfredsställelse över möjligheten att ta upp kampen mot extremhögerens republikanska senator John McCain, Connecticuts proisraeliska senator Joseph Lieberman och Thepartyrörelsens ledare, för att på så sätt kunna vara säkra på demokraternas nominering inför nästa presidentval.

Imperiets massmedier har förberett terrängen för handling. Ett militärt ingripande i Libyen är inget att förvåna sig över. Med ett sådant skulle Europa säkra tillgången till nästa två miljoner fat lätt olja, om inte det inte föregrips av händelser som gör slut på Kadaffis chefsroll eller liv.

Oavsett detta är Obamas roll ganska komplicerad. Hur skulle den arabiska och muslimska världen reagera om ett sådant äventyr skulle leda till omfattande blodspillan? Skulle ett NATO-ingripande i Libyen kunna stoppa den revolutionära vågen i Egypten?

I Irak ledde den invasion som genomfördes på falska grunder till döden för mer än en miljon araber. "Uppdraget utfört", utropade George W. Bush.

Ingen i hela världen kan stödja att oskyldiga civila dödas i Libyen eller någon annan stans. Men jag frågar mig: Skulle USA och NATO kunna tänka sig att ansluta sig till denna princip även när det gäller de oskyldiga civila som varenda dag dödas av USAs förarlösa plan eller NATO-soldaterna i Afghanistan och Pakistan?

Det hela är en cynismens makabra dans.

Övers: *Eva Björklund*